

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/301/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

346/2011. (XI. 30.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2011. május 31-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2011. november 30-án megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2011. május 31-én, postai úton terjesztette elő panaszát, és kérte, hogy ügyét a Testület vizsgálja ki.

Előadása szerint néhány héttel a panasz előterjesztése előtt befogadta lakásába a testvérét, akinek felmondott a munkáltatója, és nem volt miből eltartania magát. Megjegyzi, hogy a testvére mindig is problémás volt, rendszeresen az alkohol- és droproblémái, játékfüggő, depresszióra és öngyilkosságra hajlamos, az édesanyjukat már többször bántalmazta, és a panaszossal szemben is volt hasonló kísérlete. Két évvel korábban fél éves rehabilitáción vett részt, majd munkahelyet talált, és becsületesen dolgozott, azonban elbocsátására végül megint alkoholproblémái miatt került sor.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszosnak úgy tűnt, hogy testvére megbecsüli a segítséget, munkát keresett, azonban 2011. május 24-én 18 óra 30 perc körüli időben már harmadik napja „szinte önkívületi állapotban” érkezett meg a panaszos lakásába. A panaszos emlékezete szerint a testvére jobb arcán már ekkor egy ököl nagyságú véres duzzanat volt, és laikus számára is megállapíthatóan alkohol és drog hatása alatt állt. A panaszos megkérte a testvérét, hogy pakolja össze a holmiját és távozzon, mert a viselkedése veszélyezteti a panaszos kiskorú gyermekét, illetve a munkáját is. Ekkor azonban a testvér feldühödve nekiesett a panaszosnak, a szekrényhez szorította, szidalmazta, többször ököllel megütötte, lefejelte és belérúgott, majd határozott tiltakozása ellenére magához vette a panaszos étkezőasztalon elhelyezett készpénzét, kb. 7-8000 forintot.

Ahogy a panaszos kiszabadult a szorításból, azonnal hívta a rendőrséget, és rövid időn belül meg is érkezett négy rendőr a Dunakeszi Rendőrkapitányság állományából. Intézkedésük abban merült ki, hogy tájékoztatást nyújtottak a távoltartás intézményéről, a panaszos testvérét pedig útba indították. A testvér káromkodások és fenyegetőzések közepette közölte a rendőrökkel, hogy miután elmennek, 15 perc elteltével visszamegy a lakásba, és megöli a panaszost. Közölte továbbá, hogy majd megtudják, ki az ő apja, aki mindegyiküket „kivetkőzteti az egyenruhájából”.

A panaszos hozzáfűzi, a rendőrök tudták, hogy hivatásos rendőr alezredeként dolgozik a Budapesti Rendőr-főkapitányságon (a továbbiakban: BRFK), és szintén jelentési kötelezettsége keletkezett az események és az intézkedés miatt.

A panaszossal időközben telefonon felvette a kapcsolatot B. Sz. r. főtörzsőrmester, a Dunakeszi Rendőrkapitányság ügyeletes tisztje, aki nyilatkozta arról, hogy kíván-e magánindítvánnyal élni könnyű testi sértés, illetve a lopás miatt. A panaszos azt válaszolta, hogy miután a testvérét elengedték a rendőrök, másnap pedig dolgoznia kell, így nem áll módjában látleletet vetetni, továbbá mivel a bántalmazásnál ketten voltak jelen, a bizonyíthatóság kétséges, nem látja értelmét. A lopással kapcsolatosan ugyanez volt a véleménye, ugyanis nem ismerte a bankjegyek sorszámát, így nem lett volna bizonyítható, hogy tőle vette el a testvére azokat.

A rendőrök távozását követően a panaszos gyermekével és segítségül hívott barátaival felkészült arra, hogy testvére visszatér, és újra megtámadja. A kislánya elkezdte összepakolni a holmiját, aminek során az egyik kardigánjában kábítószeranyag maradványt és drog fogyasztásához használt eszközöket talált. A panaszos ekkor azonnal értesítette a rendőrkapitányság ügyeletes tisztjét, aki közölte, hogy ismét küld rendőrt, és le fogják foglalni a talált tárgyakat.

Rövidesen érkezett újabb négy rendőr, mint később a panaszos megtudta, H. P. r. tzls. vezetésével H. V. r. zls., H. D. próbaidős őrmester és Sz. Cs. próbaidős őrmester. H. r. tzls. közölte a panaszossal, hogy öt kifosztás gyanúja miatt küldték a panaszos címére, illetve megerősítést kért abbéli feltételezésben, hogy rendőrként a panaszos tisztában van jogaival, nem kell tájékoztatnia semmiről.

A panaszos elmondta a törzsszázlósának, hogy nem történt kifosztás, amelyet a rendőr „főlényes kétellyel” fogadott. A panaszos szó szerint idézte a cselekmény törvényi tényállását, és tájékoztatta a történeti tényállásról, valamint arról, hogy az ügyeletes tiszt

kábítószergyánús anyagmaradványok miatt küldte őt ki. H. r. tzls. válaszul közölte, hogy ahhoz ő nem ért, nem tudja megállapítani, hogy mi lehet az anyagmaradvány, nem kíván a dologgal foglalkozni. Hiába próbálta elmagyarázni a panaszos, hogy álláspontja szerint milyen eljárásra volna szükség, a törzszászlós hajthatatlan volt, ezért a panaszos felindultságában és tehetetlen dühében a gyermekével a szemébe dobatta a talált dolgokat, a rendőröknek pedig megköszönte az intézkedést, és távozásra szólította fel őket.

Ekkor ígéretének megfelelően megérkezett a testvére, aki még inkább befolyásolt állapotban volt, és azonnal nekiesett a rendőröknek. Folyamatosan fenyegette őket, illetve jelenlétükben többször élet és testi épség elleni cselekményeket helyezett kilátásba a panaszossal, gyermekével és gyermeke barátjával szemben. Rendőri foglalkozásukra vonatkozó becsületsértő kifejezésekkel illette a kikerkezett rendőröket és a panaszost is.

A panaszos parancsnoka időközben felvette a kapcsolatot több illetékessel, és próbálta elérni, hogy a panaszos lakásában hatékony és szakszerű intézkedést végezzenek a rendőrök. Ennek hatására a helyszínre küldtek egy bűnügyi technikai szemlebizottságot L. V. r. zls. vezetésével, aki arról tájékoztatta a panaszost, hogy helyszíni szemlét fog végrehajtani ismeretlen tettessel szemben visszaélés kábítószerral bűncselekmény miatt indítandó eljárásban. Ekkor már sokadszor vonta kérdőre a rendőröket a panaszos, hogy miért nem végeznek a kábítószer-fogyasztás bizonyítása érdekében vizeletminta-vételt, hiszen megalapozott a gyanú, hogy a testvére szerzett, tartott és fogyasztott kábítószert. L. r. zls. kérdésére azonban a jelenlévő négy rendőr egybehangzóan állította, úgy ítélik meg, hogy a panaszos testvére nem fogyasztott kábítószert. A testvér közben azt kiabálta, hogy a drog valójában az unokaöccséé.

Körülbelül ebben az időben jelent meg a helyszínen egy mentő. Az orvos megérdeklődte a panaszos testvérétől, hogy korábban ő feküdt-e az árokban, majd a panaszostól is megkérdezte, hogy hívott-e mentőt. A panaszos tájékoztatta a mentőt a fennálló helyzetről, és kifejtette véleményét arról, hogy a rendőröknek előállítást kellene foganatosítani mintavétel céljából. Az orvos azt mondta, neki kell azt is végrehajtani, de ha az érintett önként nem veti magát alá a mintavételnek, akkor nem kényszerítheti. A rendőrök ugyanezt megerősítették a panaszos testvérenek is, aki nevetve azt mondta a panaszosnak, hogy hiába rendőr, nem tehet ellene semmit.

A parancsnokával folytatott ismételt beszélgetést követően, előbbi tanácsára a panaszos 22 óra 21 perckor telefonon megpanaszolta az intézkedést a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: PMRFK) ügyeletén, ahol azt a választ kapta, hogy amennyiben a házban volt a kábítószer, mindhárom jelenlévő esetében el kell végezni a mintavételt. Ezzel a panaszos egyet is értett, és közölte, hogy ő maga és gyermeke természetesen önként alávetik magunkat a vizsgálatnak. Az ügyeletes ígéretet tett, hogy beszél a forrónyomos készenléttel, és vissza fogja hívni a panaszost, erre azonban utóbb nem került sor. A mintavétel pedig, amely az egyetlen bizonyíték lett volna az ügyben, hiszen az eszközöket a panaszos gyermeke is megfogta megtaláláskor, nem történt meg.

Szintén parancsnoka hívta fel a panaszos figyelmét arra, hogy nyilvánítsa ki akaratát a rendőröknek az élet és testi épség elleni fenyegetés kapcsán zaklatás bűncselekménye miatti felelősségre vonás érdekében. A panaszos magánindítványát a rendőröknek előterjesztette, és közölte, hogy azt meg fogja erősíteni írásban is.

Éjfél magasságában a rendőrök közölték a panaszossal, hogy adja át a testvérének az általa szükségesnek ítélt tárgyakat, amelyet követően útjára bocsátották.

A panaszos megítélése szerint a két rendőri intézkedés során eljáró rendőrök nem vették figyelembe a gyermeke és az ő testi épséghez, biztonságához való jogát. Minimális szinten sem törekedtek arra, hogy a több bűncselekményt is elkövető testvért felelősségre vonják, ahhoz a bizonyítékokat beszerezzék, illetve a panaszos és gyermeke bűnösségét kizárják. Szakmai tudása birtokában az a véleménye, hogy már az első intézkedéskor – magánindítvány hiányában – is elő lehetett volna állítani a testvérét garázdaság vétsége miatt, hiszen a magatartása nyilvánvalóan alkalmas volt megbotránkozás, illetve riadalom keltésére. Ez utóbbiak pedig meg nem hallgatott szomszédai esetében nagy valószínűséggel meg is valósultak a panaszos kétségbeesett segélykiáltásai hallatán. Az élete elleni konkrét fenyegetés a felelősségre vonás szükségességét még inkább alátámasztja.

A második intézkedésnél továbbá a rendőrök súlyos szakmai hiányosságokról tettek tanúbizonyságot. Először a kábítószeranyagok kezelésével kapcsolatban, másodsor a mintavételre történő előállítás mellőzésével, végül pedig a magánindítvány előterjesztését követően a zaklatás vétsége miatti elfogás elmulasztásával. A vonatkozó törvényi rendelkezés alapján a mintavétel kikényszeríthető, az előállítást végre kellett volna hajtani.

A kétszeri rendőri intézkedés eredménye az lett, hogy a panaszos és gyermeke fenyegetettsége csak fokozódott, és bűncselekmények sorozatát (könnyű testi sértés, lopás, zaklatás, garázdaság, visszaélés kábítószerrel, becsületsértés) elkövető testvérét a rendőrök megerősítették abbéli meggyőződésében, hogy mindezt büntetlenül megteheti, amellyel súlyosan sértették a panaszos és gyermeke törvényben meghatározott jogait.

Végül a panaszos meg kívánja jegyezni, hogy sem a szemlével, sem a szemlebizottság tevékenységével kapcsolatosan nincs panasza, ugyanakkor véleménye szerint a szemle indokolatlan volt, az előkerült dolgokat a készenlétes nyomozó is lefoglalhatta volna, ha pedig ezt az illetékes nem tartotta elégséges eljárásnak, házkutatást kellett volna elrendelni.

A panaszos hozzáfűzi, hogy természetesen nincs jelentősége annak, hogy egy bűncselekmény sértettje rendőr vagy civil, de felteszi a kérdést, ha egy kollégával szemben ilyen módon intézkednek a rendőrök, mire lehet számítani egy civil állampolgár esetében. Kérdésként merül fel, hogy a leírtak alapján megtettek-e mindent az eljáró rendőrök a családon belüli erőszak megakadályozása, a leírt bűncselekmények felderítése és bizonyítása érdekében. A panaszos úgy gondolja, a rendőrök számára megfelelő hivatkozási alap lesz, hogy az első intézkedésnél a panaszos nem kérte az ideiglenes megelőző távoltartás elrendelését, és nem terjesztett elő magánindítványt, azonban ezek az intézkedések nem segítettek volna az aktuális helyzeten, nem szüntették volna meg a fenyegetettséget és a veszélyt, továbbá azokra – a panaszos korábbi tapasztalatai szerint – később, a testvére kijózanodását követően nem lett volna szükség.

Tájékoztatásul közli végül a panaszos, hogy a második rendőri intézkedésnél jelen volt a fia, és további három, a beadványban nevén nevezett személy.

A fentiek alapján tehát meg kívánja panasolni, hogy életük és testi épségük védelme érdekében, a garázda magatartás megszüntetésére és szankcionálására, illetve a visszaélés

kábítószerrel bűncselekmény bizonyítása érdekében a Dunakeszi Rendőrkapitányság rendőrei nem tették meg a szükséges intézkedéseket. Mindez annak ellenére történt, hogy a panaszos testvére nyilvánvalóan másokra is veszélyt jelentett, hiszen látható jele volt annak, hogy verekedett és garázda magatartást tanúsított, ugyanis az ingóságai átadásakor az egész arcán, fején duzzanatok és bevérzések, elszíneződések voltak láthatóak.

2) A panaszos a beadványában foglaltakat a Testület felhívására a következőkkel egészítette ki.

Nem tudja pontosan megjelölni a mentők és a rendőrök érkezésének és távozásának időpontját, mivel az események hatására zaklatott idegállapotba került, és nem figyelte az órát, nem gondolt továbbá arra, hogy utóbb panasszal fog élni, amihez az időpontok megjelölésére is szükség lehet.

A testvérének a lakásában hagyott tárgyait 2011. május 28-án, szombati napon adta át a testvére bejelentett lakcíme előtt az utcán. Így kívánta nyilvánvalóvá tenni számára, hogy nem akar vele kapcsolatot tartani, és az otthonában sem látja szívesen. Ekkor látta testvére további feltételezett agresszív magatartásának az eredményét.

A panaszos megnevezi parancsnokát, B. A. r. őrnagyot, aki a BRFK Központi Ügyeleti Főosztály III. Ügyeleti Osztály vezetője, illetve jelenleg a BRFK XXII. kerületi Rendőrkapitányság megbízott vezetője.

Előadja továbbá, hogy fia a sérelmezett események idején még nem töltötte be a 17. életévét.

A panaszos utal rá, hogy a Dunakeszi Rendőrkapitányságon panasza kivizsgálására eljárás indult, majd azt tudomása szerint a Testület vizsgálatára figyelemmel felfüggesztették.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

1) A sérelmezett események idején a panaszossal telefonon tartotta a kapcsolatot P. M. r. szds., a PMRFK ügyeletvezetője.

a) A százados az esettel összefüggésben 2011. augusztus 30-án az alábbi tartalommal készített jelentést.

2011. május 24-én ügyeletvezető szolgálatot látott el, amelynek során 22 óra 20 perc körüli időben fogadta a panaszos hívását. A panaszos kollégaként mutatkozott be, és közölte, hogy nem elégedett a Dunakeszi Rendőrkapitányság rendőreinek intézkedésével, mert álláspontja szerint több bűncselekményt is elkövetett a sérelmére az öccse, aki ideiglenesen lakik nála, a rendőrök azonban a helyszínen nem tettek meg minden szükséges intézkedést ezek feltárására. Kérdésre elmondta, hogy nem akar feljelentéssel élni, és látteleletet sem vetet, de úgy látja, hogy kábítószergyanús anyag miatt indokolt lenne eljárás alá vonni az öccsét, a rendőrök azonban csak ismeretlen tettes ellen hajlandóak eljárást indítani. Az ügyeletes erre

azt mondta, hogy ez szakmai kérdés, amiben nem fog utasítást adni a helyszínen lévő rendőröknek, de jelezte, hogy felhívja a vezető ügyeletest, B. M.-et, aki bűnügyi területen dolgozik.

Az ügyeletvezető tájékoztatása szerint ezek után a Dunakeszi Rendőrkapitányság ügyeletes B. M. utasításai alapján járt el, és megtette a szükséges intézkedéseket, amelyek a korábbiakkal összhangban voltak, és szakmailag megalapozottnak, valamint jogszerűnek voltak tekinthetők.

b) A panaszos telefonos bejelentését rögzítő hangfelvételek az ügyeletvezető előadását támasztják alá.

Az első felvételen a panaszos sérelmezi, hogy aznap este második alkalommal vannak kint nála rendőrök és szemlebizottság is érkezett a helyszínre, miután a testvére bántalmazta, és életveszélyesen megfenyegette, illetve miután a panaszos gyermeke kábítószer-fogyasztásra utaló tárgyakat talált a testvér dolgai között. A testvére jelenleg is a helyszínen tartózkodik, vele szemben azonban az ott tartózkodó rendőrök nem hajlandóak eljárni, nem tartják indokoltnak előállítani vizeletminta-vételre.

Hozzáteszi, hogy a testvére folyamatosan fenyegeti őt, a családját, sőt a rendőröket is, és mivel többször bántalmazta már őket, biztos abban, hogy erre újra sor fog kerülni. Biztos továbbá abban, hogy a testvére kábítószer fogyasztott, hiszen a fia megtalálta az azzal kapcsolatos tárgyakat a ruhái között. A panaszos elégedetlen amiatt, hogy a szemlebizottság vezetője arról tájékoztatta, hogy ismeretlen személlyel szemben indul az eljárás, és a testvér előállítását nem tartja indokoltnak. A panaszos attól tart, hogy ha a mintavételre nem kerül sor, nem lehet majd bizonyítani azt, hogy a testvér fogyasztott kábítószer, és nem a panaszos fia, ahogyan azt a testvér állítja. A panaszos kéri, hogy az előadását kezeljék panaszként.

Utal arra is, hogy a Dunakeszi Rendőrkapitányságnak értesíteni kellett volna a történetről a panaszos felettesét, amire szintén nem került sor, de jelzi, hogy nem ezzel van alapvetően problémája, csak azt szeretné elérni, hogy vigyék el a testvérét mintavételre, különben nem fog bebonyosodni, hogy kié a kábítószer. Kérdésekre válaszolva elmondja, hogy a testvére bántalmazta és pénzt is lopott tőle, ezekkel azonban nem kíván foglalkozni, ugyanakkor amiatt, hogy megfenyegette és kábítószer fogyasztott, álláspontja szerint rendőri intézkedésnek van helye. A panaszos hozzáteszi továbbá, hogy a bizonyíthatóság érdekében a fia és ő maga is alávetik magukat a mintavételnek. Az ügyeletes válaszul közli, hogy a forrónyomos parancsnoka véleményét fogja arról kérni, hogy ilyen esetben indokolt-e mindenkit elvinni mintavételre, aki a szer feltalálási helyén tartózkodik, és jelzi, hogy miután az ügyben egyeztetett az illetékesekkel, visszahívja a panaszost.

A második felvételen hallható, hogy P. M. r. szds. beszámolt a Dunakeszi Rendőrkapitányság ügyeletesének arról, hogy B. M. azt mondta neki, ha valóban kábítószer-fogyasztásra utaló tárgyakat találtak a panaszos lakásán, akkor a panaszos bejelentése vagy feljelentése alapján a testvért elő lehet állítani mintavételre. A dunakeszi ügyeletes válaszul közli, hogy a helyzet megítélését megnehezíti, hogy a panaszos nem hajlandó nyilatkozni az eseményekről, továbbá nem akar magánindítványt előterjeszteni és a testvére felelősségre vonásának kezdeményezésében közreműködni. Jelzi továbbá, hogy a panaszostól a testvére már távozott. Ennek hallatán P. M. r. szds. kéri a dunakeszi ügyeletest, hogy a helyzet egyszerűbb

megoldása érdekében beszéljen B. M.-mel, tájékoztassa őt az időközben történt eseményekről.

3) A panaszosnak a Dunakeszi Rendőrkapitányság ügyeletesével folytatott telefonbeszélgetéseiről szintén készült hangfelvétel, amelyeken az alábbiak hallhatók.

A panaszos bemutatkozást követően elmondja, hogy rendőr, és segítséget kér azért, mert az öccse részegen tartózkodik nála, és nem hajlandó elmenni. Az ügyeletes közli, hogy küldi a járőröket.

Ezután az ügyeletes visszahívta a panaszost, hogy kérdéseket tegyen fel neki. Utalt az ideiglenes megelőző távoltartás intézményére, amellyel kapcsolatban azonban a panaszos azonnal jelezte, hogy annak nem állnak fenn a feltételei, mivel a testvére nincs hozzá bejelentve. A könnyű testi sértés és a zaklatás említése kapcsán pedig a panaszos kijelentette, hogy ő sem orvoshoz, sem máshová nem hajlandó elmenni, és neki csak az a fontos, hogy a testvére ne menjen hozzá vissza, mert tart tőle, hogy bántalmazni fogja.

Az ügyeletes azt javasolja, hogy ha a testvér visszamegy, a panaszos hívja fel közvetlenül a kapitányságot, de a panaszos jelzi, hogy nem biztos, hogy arra lesz ideje, ami kapcsán azt is közli, hogy a testvére be tud menni az otthonába. Az ügyeletes utal rá, hogy a panaszos rendőrként végső esetben használhatja a szolgálati fegyverét, amely kapcsán azonban a panaszos jelzi, hogy a helyzet nem olyan súlyos, arra semmi esetre sem fog sor kerülni. Álláspontja szerint a testvérel kellene valamit kezdeni, mivel korábban öngyilkossági szándékai voltak, most viszont agresszív a viselkedése.

Az ügyeletes közli, hogy ha a testvér visszatér, a rendőröknek intézkedési kötelezettsége keletkezik, és adott esetben biztonsági intézkedés végrehajtásának is helye lehet. A panaszos ehhez hozzáteszi, hogy a rendőrök füle hallatára közölte a testvére, hogy vissza fog menni, és bántalmazni is fogja. Az ügyeletes válaszul jelzi, hogy ezek szerint a magatartása kimeríti a zaklatás tényállását, amivel a panaszos egyetért, ezért az ügyeletes újra utal a magánindítvány előterjesztésének a lehetőségére. Erre azzal reagál a panaszos, hogy ő utasításba adná, hogy vigyék be a testvérét, de természetesen az lesz, amit a rendőrök akarnak, és ha visszamegy a testvére, akkor telefonál, amennyiben lesz ideje. Az ügyeletes újra tisztázni próbálja, hogy kíván-e magánindítvánnyal élni, amire a panaszos előadja, hogy a bántalmazás miatt nem, mert nem akar orvoshoz menni, de a zaklatás miatt igen, és ezt a helyszínen lévő rendőröknek is jelezte. Még egyszer elmondja továbbá, hogy a testvére azzal fenyegette meg a rendőrök előtt, hogy amikor a panaszos alszik, visszamegy hozzá, és megöli. Az ügyeletes végül közli, hogy megbeszéli a bűnügyes kollégáival, mi a teendő az ügyben.

A panaszos az utolsó hívás alkalmával elmondta, hogy miután a testvére távozott a házából, a dolgai között kábítószer-fogyasztásra utaló tárgyakat talált, és biztos abban, hogy a testvére jelenleg is kábítószer hatása alatt áll, tart továbbá attól, hogy ilyen állapotban mit fog tenni. Az ügyeletes válaszul közli, hogy rendőröket küld a helyszínre.

4) A sérelmezett események helyszínén intézkedő N. N. r. törm. a következő jelentést készítette 2011. május 24-én.

18 óra 50 perckor kapott utasítást az ügyeletvezetőtől arra, hogy jelenjen meg a panaszos lakcímén, aki rendőri segítséget kért.

A helyszínen a rendőrt a panaszos zaklatott állapotban fogadta. Elmondta, hogy aznap 18 óra 45 perc körüli időben a testvére ittas állapotban ért haza, és vitába keveredett vele. Ennek során a testvér a panaszost „lefejelte”, majd többször megrúgta és arcon is ütötte, ezért kért rendőri segítséget. Hozzátette a panaszos, hogy kb. 8000 Ft készpénz volt nála otthon, a bejárat melletti asztalon, ami az eseményeket követően eltűnt, azt feltételezése szerint a testvére vitte el. A panaszos azt is jelezte, hogy a BRFK Központi Ügyeletén dolgozik alezredeként.

A rendőrök kérdésére, hogy a testvére hogyan bántalmazta, a panaszos a nagy ijedtség miatt nem tudott egyértelműen válaszolni, csak annyit mondott, hogy lefejelte a homlokát, lábtájékon többször megrúgta és ököllel, illetve tenyérrel is megütötte a fejét. Elmondta továbbá, hogy oda a testvére nincs bejelentkezve, és mindössze négy hete lakik vele, akkor fogadta be, mert nem volt hová mennie.

A jelentés rögzíti, hogy a panaszos fején, jobb homlokán kis duzzanat volt látható, ezért a rendőrök többször megkérdezték, igényel-e orvosi ellátást. Megjegyzi továbbá, hogy a panaszos az intézkedés alatt nagyon meg volt ijedve, végig sírt.

Ezután a rendőrök intézkedés alá vonták a panaszos testvérét, akinek alkoholszaga volt, de a magatartása nem utalt arra, hogy kábítószer befolyása alatt állna, a rendőrökkel érthetően kommunikált. Kérdésre elmondta, hogy a testvérét nem bántotta. A rendőrök átvizsgálták az érintett ruházatát is, amely során közbiztonságra különösen veszélyes eszközt, illetve kábítószernek látszó anyagot, vagy kábítószer fogyasztására alkalmas eszközt nem találtak. Mindezeket követően a panaszos kérésére a testvért távozásra szólították fel, aki a kérésnek eleget is tett, mielőtt azonban elment volna, a bejárat kapuból visszafordult, és azzal fenyegette meg a testvérét, hogy vissza fog menni, amikor a panaszos alszik, és készüljön fel rá, hogy bántalmazni fogja. Ezután újabb rendőri felszólításra elindult a Dunakeszi-alsó MÁV állomás irányába.

A panaszos testvére távozása után arról számolt be a rendőröknek, hogy előbbi többször vett már részt alkoholelvonó kezelésem, és véleménye szerint kábítószer is fogyaszt, mert arra utaló tüneteket is tapasztalt már nála.

A rendőrök a történetekkel összefüggésben arról tájékoztatták a panaszost, hogy testi sértés és zaklatás miatt magánindítványt terjeszthet elő, illetve feljelentést tehet a testvére ellen. A panaszos erre reagálva először azt közölte, hogy kíván magánindítványt előterjeszteni, majd pedig azt, hogy mégsem él ezzel a lehetőséggel. A rendőr felhívta a figyelmét arra is, hogy a kórházban vetethet fel látteleletet a sérüléseiről, amit elutasított.

5) H. V. r. zls. 2011. május 24-én kelt jelentésében az alábbiakat rögzítette.

Az ügyelet utasítására 20 óra 30 perckor jelent meg a panaszos címén, mivel onnan telefonon érkezett bejelentés arról, hogy a panaszos a testvére ruhái között – feltételezése szerint – kábítószer-fogyasztással kapcsolatba hozható tárgyakat talált.

A rendőrök kiérkezésekor a panaszos elmondta, hogy bár az előző rendőri intézkedést követően a testvére távozott, fél, hogy vissza fog térni, és ismételten bántani fogja. Elmondta továbbá, hogy távozását követően a testvére ruhái között, egy kardigán zsebében olyan tárgyakat talált, amelyek feltételezése szerint kábítószer-fogyasztással hozhatók összefüggésbe. Ezeket a tárgyakat (cigarettapapírok, valamint egy fém cigarettás dobozban kisméretű nylon tasakok) a rendőrök megtekintették. Azok között egy dobozban szárított növény származékot találtak, amelyről nem tudták megállapítani, hogy összefügg-e kábítószer-fogyasztással vagy egyszerű dohány.

A jelentést készítő rendőr az ügyelet felé jelentést tett a történetekről, amelyre válaszul azt a tájékoztatást kapta, hogy a helyszínre bűnügyi technikus fog érkezni, aki a tárgyakat szemle keretében lefoglalja. Ezután a rendőr közölte a panaszossal, hogy a tárgyakról nem tudja megállapítani, hogy összefüggésbe hozhatók-e kábítószer-fogyasztással, ezért technikus fog a helyszínre érkezni. A panaszos ezt hallva a tárgyakat kidobta a szemetesbe, majd megkérte a rendőröket, hogy távozzak.

Eközben visszaérkezett a panaszos testvére, aki láthatóan erősen ittas állapotban volt. A panaszos közölte, hogy az ingatlan teljes egészében az ő tulajdonát képezi, ott a testvérét innentől kezdve nem látja szívesen, és kérte a rendőröket, hogy távolítsák el. A jelentés rögzíti, hogy a panaszos testvére szemmel láthatóan és leheletének szaga alapján is erősen ittas volt. Viselkedése zavartnak tűnt, de csupán ittasságra utalt. A rendőrök kérdésére úgy nyilatkozott, hogy kábítószert nem fogyasztott, és hajlandó lett volna vizeletmintát is adni, azonban sem rendőrségre, sem egészségügyi intézménybe nem akart bemenni. Elmondása szerint a tárgyak az ő tulajdonát képezik, de hozzátette, hogy azokban nem volt kábítószer. A Drager típusú alkoholszondát hajlandó volt megfújni, mely 1,33 mg/liter ezrelék értéket mutatott.

A jelentés beszámol róla, hogy az ügyelet a helyszínre küldte a mentőket, majd a helyi ügyeletes orvost. A panaszos testvérét azonban nem szállították el, mivel viselkedése csupán ittasságra utalt.

Az irat utal rá, hogy az intézkedés közben a két testvér között folyamatos volt a szóváltás, a provokáció. A testvér szóban meg is fenyegette a panaszost, ezért a rendőrök nem engedték a közelébe.

21 óra 50 perckor érkezett meg a bűnügyi helyszínelő, aki a helyszíni szemlét megkezdte. Az intézkedés végeztével a rendőrök felszólították a panaszos testvérét, hogy távozzon, aki ennek eleget is tett.

Az intézkedés során az eljáró rendőr mindvégig folyamatos rádió- és telefonkapcsolatban volt a B. Sz. r. ftörm. nappalos és Sz. I. r. zls. éjszakás ügyletessel, az ügyeletet az intézkedés minden mozzanatáról tájékoztatta, és kizárólag a kapott utasítások szerint cselekedett. Az ügyelet szintén folyamatosan eleget tett jelentési kötelezettségeinek. A rendőrök a panaszos figyelmét többször is felhívták, hogy a magánindítványos bűncselekmények miatt feljelentést tehet. A panaszos az intézkedés alatt folyamatosan elégedetlenségének adott hangot, mert az intézkedés nem úgy zajlott, ahogyan neki megfelelt volna. Álláspontja szerint az intézkedés nem volt jog- és szakszerű, ezért további jogi lépéseket helyezett kilátásba.

6) H. P. r. tzs. a sérelmezett eseményekkel összefüggésben 2011. május 25-én a következő jelentést rögzítette.

Előadása szerint a nap folyamán a panaszos lakcímén rendőri intézkedés zajlott, amelynek során bántalmazással és készpénz-eltulajdonítással kapcsolatos információk merültek fel, így szükségessé vált a bejelentő, azaz a panaszos meghallgatása.

Az eseményekkel kapcsolatosan feltett rendőri kérdésekre – a jelentés szerint – a panaszos folyamatosan kitérő válaszokat adott és azt hangoztatta, hogy ezeknek a történéseknek semmilyen jelentősége nincs az ügygel kapcsolatban, mivel testvérét kábítószer-fogyasztás miatt kellene előállítani. A panaszos személyes adataira is csak többszöri kérdés után volt hajlandó nyilatkozni. A pénzeltulajdonítással összefüggésben szintén többszöri kérésre annyit mondott el, hogy a nap folyamán 7500 Ft készpénz tűnt el a lakás konyhaasztaláról, de úgysem tudja bizonyítani, hogy a pénzt a testvére vette el. A bántalmazással kapcsolatban ugyanakkor ezek után továbbra sem szolgáltat információval.

Ezt követően a panaszos folyamatosan bírálta az eljáró rendőr szakmai felkészültségét és a személyét, továbbá trágár szavakkal illetve közvetlen hozzátartozóit, majd mondanóját a rendőr becsületét sértő szavakkal zárta. A szidalmazást a jelenlévő H. D. pr. őrm. is hallotta, aki szintén jelen volt a panaszos lakásában, a többi rendőr ugyanekkor a panaszos testvérenek a meghallgatását végezte a ház udvarán.

7) A Dunakeszi Rendőrkapitányság állományába tartozó B. Sz. r. főrm. 2011. augusztus 30-án az alábbi jelentést készítette.

2011. május 24-én 9 órától 21 óráig látott el ügyeleti szolgálatot a Dunakeszi Rendőrkapitányságon, amelynek során 18 óra 45 perc körüli időben a BRFK Központi Ügyelete kapcsolt egy bejelentőt, aki közölte, hogy egy rendőr kolléganő kér segítséget. A BRFK Központi Ügyelet kapcsolását követően a főtörzsőrmester beszélt a bejelentővel, a panaszossal, aki elmondta, hogy a lakcímére kér segítséget, mivel a testvére ittas állapotban megjelent a lakásánál, eltulajdonította a pénzét, fenyegetőzik és határozott kérés ellenére sem hajlandó távozni.

Az ügyeletes a helyszínre irányított két járőrt, akiket utasított, hogy vegyék fel a panaszossal a kapcsolatot, tegyék meg a szükséges intézkedéseket, majd adjanak tájékoztatást az ott történtekről. A járőrök a helyszínre kiérkezve elmondták, hogy a panaszos arról számolt be nekik, hogy a testvére megfenyegette, majd azt követően bántalmazta. Az intézkedő rendőrök a panaszoshoz orvost akartak hívni, aki azonban azt – a rendőrök kifejezett kérése és javaslata ellenére is – elutasította. Ezután a panaszost tájékoztatták a rendőrök, hogy az esettel összefüggésben előterjesztheti magánindítványát zaklatás, könnyű testi sértés, illetve lopás miatt. Külön felhívták a figyelmét arra, hogy a lopás miatt is magánindítványt kell benyújtania, tekintettel arra, hogy az elkövető a sértett hozzátartozója. Ideiglenes megelőző távollattartásnak a rendőrök szerint nem volt helye, mivel az elkövető nem lakott azon a címen életvitelszerűen és nem is volt oda bejelentve, és azt a panaszos sem indítványozta, ezért a törvényi feltételei nem álltak fent. A rendőrök utóbb, jelentésükben arról számoltak be, hogy a panaszos „hezitált”, bizonytalan volt, hogy magánindítványát előterjessze-e, ezért tájékoztatták, hogy arra 30 nap áll rendelkezésre.

A panaszos testvére az igazoltatást követően távozott a helyszínről. Mivel az intézkedő rendőrök által feltett kérdésre a panaszos úgy nyilatkozott, hogy nem kíván magánindítvánnyal élni, nem volt jogalapja annak, hogy a testvérét ott tartsák. A jelentés megjegyzi, hogy a panaszos célja az intézkedés kezdeményezésével épp az volt, hogy elérje a testvére távozását.

Mivel a panaszos nem tudott állást foglalni a magánindítvány kérdésében és a főtörzsőrmester szerette volna elkerülni a félreértéseket, úgy döntött, hogy személyesen hívja fel a panaszost, és nyilatkoztatja a magánindítvánnyal kapcsolatban. Erre sor is került, és panaszos azt mondta, hogy testi sértés miatt nem kíván magánindítvánnyal élni, mert nem akar orvoshoz elmenni, ugyanis másnap dolgoznia kell. Jelezte továbbá, hogy attól fél, hogy a testvére vissza fog menni, és ismételten bántalmazni fogja. Ekkor a főtörzsőrmester közölte, hogy konzultál a bünyügyi osztály vezetőjével a szükséges intézkedésekről, és tájékoztatni fogja a panaszost is arról, hogy milyen intézkedések végrehajtását tartják indokoltnak. Tekintettel továbbá arra, hogy a helyszínen csak magánindítványos bűncselekmény valósult meg, utasította a járőröket, hogy hívják fel panaszos figyelmét, hogy a feljelentését a Dunakeszi Rendőrkapitányságon bármikor megteheti. Az intézkedő rendőrök később jelentették, hogy a panaszos nem kíván bemenni a rendőrkapitányságra, és azt is, hogy szóban kívánja a magánindítványát előterjeszteni zaklatás gyanúja miatt, más bűncselekmény vonatkozásában azonban (lopás, testi sértés) nem kívánt azzal élni.

Ezt követően a főtörzsőrmester egy nyomozót akart a helyszínre irányítani, de a járőröknek azt nyilatkozta a panaszos, hogy le akar pihenni, és neki az is elég, ha szóban előadhatja a magánindítványát.

Tekintettel arra, hogy a bejelentő „hezitált” és bizonytalan volt, a főtörzsőrmester arra kérte a járőröket, hogy legalább egy A/4-es lapon, sajátkezű aláírással ellátva rögzítsék a panaszos magánindítványát, de azzal a panaszos nem értett egyet. Ezt követően a járőrök a helyszínről a főtörzsőrmester engedélyével eltávoztak, de előtte ismételten felhívták a panaszos figyelmét arra, hogy a magánindítvány előterjesztésére 30 nap áll rendelkezésére.

Ugyanazon a napon 20 óra 45 perc körüli időben a panaszos ismét bejelentést tett a kapitányságra, hogy miközben a testvére személyes tárgyait rendezgette, kábítószergyanús anyagokat talált.

Ezt a bejelentést már a főtörzsőrmester váltótársa, Sz. I. r. zls. vette, aki az információt átadta a főtörzsőrmesternek. Ezt követően 1-2 percen belül visszahívta a főtörzsőrmester a panaszost, aki a telefonbeszélgetés során ismét elmondta, hogy a testvére valószínűleg kábítószer-fogyasztó, és ezért szeretné, ha büntetőeljárás indulna vele szemben.

Ezután a főtörzsőrmester a helyszínre irányította H. P. és H. V. r. zls.-t, akiket utasított, hogy ellenőrizzék a bejelentés valóságát, majd tegyenek a tapasztalatról jelentést az ügyelet felé. A járőrök jelentették, hogy valóban találtak kábítószer gyanús anyagokat, de nem tudták megállapítani, hogy valóban kábítószernek minősülnek-e a talált anyagok.

Ennek ismeretében a főtörzsőrmester szemlebizottságot irányított a helyszínre, L. V. r. zls. vezetésével és helyszíni szemle lefolytatására adott utasítást kábítószerrel visszaélés bűncselekmény gyanúja miatt. A bünyügyi szemle végrehajtása során L. V. r. zls. jelentette az

ügyeletnek, hogy a helyszínt megváltoztatták, mivel a panaszos a szemle tárgyát képező bizonyítási eszközöket a szemetesbe dobta. A főtörzsőrmester ettől függetlenül utasítást adott a helyszíni szemle végrehajtására.

Ez idő alatt H. r. zls. és H. r. tzls. mentőt kért a helyszínre, mivel a panaszos testvére agresszívan kezdett viselkedni, és vele szemben biztonsági intézkedést kívántak a rendőrök fogyanatosítani. A mentősök kikerkezéskor megvizsgálták a panaszos testvérét, de nem ítélték úgy, hogy további orvosi ellátásra lenne szüksége, ezért nem szállították el.

A helyszínen intézkedő rendőrök jelentették továbbá, hogy a panaszos továbbra is kábítószer fogyasztással gyanúsította a testvérét, de azt a testvér tagadta, és a rendőrök sem láttak olyan fizikai vagy pszichikai tünetet, amelyből egyértelműen lehetett volna következtetni arra, hogy a testvér kábítószer fogyasztott, illetve a ruházatátvizsgálás során sem került tőle elő a kábítószer fogyasztás gyanúját igazoló anyag vagy eszköz.

Tekintettel arra, hogy a helyszínen nem lehetett megállapítani azt, hogy a kábítószer gyanús anyagok valóban kábítószernek minősülnek-e, illetőleg a testvér tagadta, hogy kábítószer fogyasztott volna, és ennek jeleit az intézkedő rendőrök sem észlelték rajta, a főtörzsőrmester nem tartotta indokoltnak és megalapozottnak, hogy a panaszos testvérét a járőrök mintavétel céljából előállítsák. Az előállításnak az is akadálya volt, hogy időközben a testvér a helyszínről távozott.

A főtörzsőrmester hozzáfűzi, hogy a panaszossal aznap délután és az este folyamán több alkalommal beszélt telefonon, azt azonban az azóta eltelt idő miatt, már nem tudja megmondani, hogy pontosan hányszor vette fel vele a kapcsolatot, illetőleg hogy a panaszos hány alkalommal kereste meg. Nem emlékszik továbbá arra sem, hogy a BRFK Központi Ügyeletéről kivel beszélt, de biztos abban, hogy az illető a panaszos ügyében érdeklődött.

8) A szemle megtartásáról készített jelentés szerint az eljárási cselekmény 2011. május 24-én 21 óra 55 perc és 23 óra 11 perc között zajlott. Arra a Büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 282. §-ába bekezdésébe ütköző cselekmény megalapozott gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen folyamatban lévő eljárásban került sor halaszthatatlan nyomozati cselekményként. A szemlén a panaszoson kívül L. V. r. zls. és F. G. pr. őrm. volt jelen.

A jegyzőkönyv rögzíti, hogy a panaszos a lefoglalást tudomásul vette, az ellen azonban panasszal kíván élni azért, mert a testvérét nem állították elő mintavételre annak ellenére sem, hogy ő a PMRFK ügyeletén is panaszt tett.

9) A PMRFK vezetőjének tájékoztatása szerint a Dunakeszi Rendőrkapitányság ismeretlen személy ellen folytat nyomozást a Btk. 282. § (1) bekezdésbe ütköző és az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő visszaélés kábítószerrel vétségének gyanúja miatt. A panaszos lakásán a szemle során rögzített, lefoglalt kábítószer gyanús anyagok igazságügyi szakértői vizsgálata során megállapítást nyert, hogy a vizsgált anyag 0,025 grammja mindösszesen 0,000005-0,003 gramm delta-9-tetrahydrokannabinolra vonatkozóan 1 gramm.

A panaszos testvére 2011. július 14-én, gyanúsított ki hallgatása során a kábítószer fogyasztását tagadta, állítása szerint egy építkezésen találta a kérdéses cigarettás dobozt,

amiben a fenti anyag volt. Ugyanezen a napon a gyanúsítottól vett vizeletmintában kábítószeres, pszichotróp anyagok jelenlétét nem mutatták ki. Az ügyben utóbb további szakértői vizsgálatokat végeztek, amelyek alapján sor került az érintett folytatólagos gyanúsítottként kihallgatására.

10) B. A. r. őrnagy, a BRFK XXII. Kerületi Rendőrkapitányság megbízott vezetője a panaszolt események kapcsán az alábbiakról nyilatkozott.

A sérelmezett események idején az őrnagy még nem volt a BRFK XXII. Kerületi Rendőrkapitányság megbízott vezetője, és akkor még a panaszos a beosztottjaként dolgozott.

2011. május 24-én, az esti-éjjeli órákban telefonon kereste őt meg a panaszos, és közölte, hogy mint parancsnokának jelentést tesz arról, hogy lakóhelyén rendőri intézkedés van folyamatban. Az intézkedés alapjaként arról számolt be, hogy korábban befogadta a lakásába testvérét, akinek azonban többször volt már alkoholproblémája, és az intézkedés napján alkoholos befolyásoltság alatt összevitakoztak, és a testvére bántalmazta is. Az őrnagy hozzáfűzi, hogy a panaszos a jelentés megtételekor érezhetően felfokozott idegállapotban volt. Az első telefonbeszélgetés alkalmával elmondta azt is, hogy a testvére nincs a lakásban, elment onnan, de megfenyegette őket. Ekkor az őrnagy azt tanácsolta a panaszosnak, hogy a sérüléseiről készíttessen látleletet, és amennyiben úgy érzi, tegyen feljelentést, terjesszen elő magánindítványt testvére ellen. A panaszos azt válaszolta, hogy mivel rendőr, ismeri az ezzel kapcsolatos eljárási rendet, és nem fog élni a feljelentés lehetőségével. Az őrnagy úgy emlékszik, a panaszos ekkor még nem kifogásolta a helyszínen lévő rendőrök intézkedését.

Az esti órákban ezt követően ismételt felhívta a panaszos a felettesét, és közölte, hogy kábítószeres eszközöket, anyagmaradványokat talált a testvére lakrészében, ezért ismételt kihívta a dunakeszi járőröket. Ekkor már kifogásolta a rendőrök eljárását is, és emelt hangnemben, a vonatkozó jogszabályokra hivatkozva közölte az őrnaggyal is, hogy szerinte ilyen esetben a rendőrségnek mi a dolga. A felettes próbálta megnyugtatni a panaszost, és kérte, hogy az eljárást folytató Dunakeszi Rendőrkapitányság beosztottaival próbáljon meg együttműködni.

A beszélgetést követően az őrnagy felvette a kapcsolatot a Dunakeszi Rendőrkapitányság vezetőjével, aki a beszélgetés során elmondta, hogy már jelentették neki az intézkedést, valamint azt, hogy az érintett a BRFK Központi Ügyeleti Főosztály dolgozója, aki sérelmezi az intézkedés jog- és szakszerűségét. Az őrnagy a kapitányságvezetővel egyetértett abban, hogy az illetékességi területükön történő esemény kapcsán Dunakeszi Rendőrkapitányság rendőrei hivatottak eljárni, és megállapodtak, hogy a kapitányságvezető bűnügyes kollegákat küld a helyszínre, mivel az ügyben kábítószer-fogyasztás gyanúja is felmerült.

Az őrnagy hozzáfűzi, hogy sem a kapitányságvezetőnek, sem más rendőri szervnek nem tett arra vonatkozó kijelentést, hogy az eljárás bármilyen szempontból sérelmezhető.

Az őrnagy a beszélgetést az ügyben telefonon jelentette a felettesének, utasítást kért tőle arról, hogy kimenjen-e a helyszínre, amit a felettes nem tartott szükségesnek.

Ezt követően ismételt telefonon hívta fel az őrnagy a panaszost, aki közölte, hogy a helyszínen megjelent egy bűnügyi technikus, aki nem akar tőlük mintát venni, ezért ő a

kábítószergyánús eszközöket a szemetesbe dobta. Ekkor az őrnagy felhívta a panaszos figyelmét, hogy próbáljon meg megnyugodni, mert az, hogy a szemetesbe dobta az eszközöket, egyáltalán nem volt helyes. Közölte továbbá az őrnagy, hogy az ügyben a Dunakeszi Rendőrkapitányság fog eljárni, és kérte a panaszostól, hogy az ügyben eljárókat hagyja dolgozni, amennyiben pedig a rendőri intézkedés ellen kifogása, panasza van, akkor gyakorolja az őt is megillető panaszjogot.

Az őrnagy próbálta megnyugtani a beosztottját, hogy a helyszínen lévő rendőrök az általa is ismert kereteken belül megpróbálnak neki segíteni. Mindezt a panaszos tudomásul vette, de továbbra is felfokozott idegállapotban volt, és jelezte, hogy félnek a testvérétől, valamint továbbra is kifogásolta a rendőri intézkedést. Ekkor az őrnagy ismételten felhívta a panaszos figyelmét, hogy amennyiben panasza van az intézkedés miatt, akkor az általa is ismert fórumokon azt előterjesztheti, de az ügyben a Dunakeszi Rendőrkapitányság jogosult és illetékes eljárni, amit a panaszos tudomásul vett

III.

A Testület a panaszos beadványa és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott rendőrségi dokumentumok alapján vizsgálat tárgyává tette azt, hogy a panaszos bejelentése nyomán a rendőrség eleget tett-e segítségnyújtási és intézkedési kötelezettségének.

A Testület álláspontja szerint a rendőri fellépés érintette a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 55. § (1) bekezdésben foglalt személyi biztonsághoz való jogát.

1) A panaszos a sérelmezett események során először akkor értesítette a rendőrséget, amikor kiszabadult testvére szorításából. A helyszínre érkezett rendőröknek előadta, hogy a testvére bántalmazta és pénzt lopott tőle, és a testvér a rendőrök jelenlétében életveszélyesen megfenyegette őt, ennek ellenére a rendőrök intézkedése abban merült ki, hogy tájékoztatást nyújtottak a távoltartás intézményéről, a panaszos testvérét pedig útba indították. A panaszossal időközben telefonon felvette a kapcsolatot B. Sz. r. főtörzsőrmeister, a Dunakeszi Rendőrkapitányság ügyeletes tisztje, aki nyilatkozta arról, hogy kíván-e magánindítvánnyal élni könnyű testi sértés, illetve a lopás miatt. Erre a panaszos nemleges választ adott.

A rendőrök távozását követően a panaszos gyermekével és segítségül hívott barátaival felkészült arra, hogy testvére visszatér, és újra megtámadja. Majd amikor a fia elkezdte összepakolni a testvére holmiját, és az egyik kardigánjában kábítószergyánús anyagmaradványt, valamint drog fogyasztásához használt eszközöket talált, a panaszos újra hívta a rendőrséget. A kikerülő rendőrök csupán azt közölték, hogy nem tudják megállapítani, hogy mi lehet a talált anyag, és a panaszos jelzése ellenére nem voltak hajlandók az időközben visszaérkezett testvérét mintavétel céljából előállítani. Éjfél magasságában végül a rendőrök közölték a panaszossal, hogy adja át a testvérenek az általa szükségesnek ítélt tárgyakat, amelyet követően útjára bocsátották a testvért. A panaszos véleménye szerint már az első intézkedéskor – magánindítvány hiányában – is elő lehetett volna állítani a testvérét garázdaság vétségének gyanúja miatt, hiszen a magatartása nyilvánvalóan alkalmas volt megbotránkozás, illetve riadalom keltésére, a második intézkedésnél azonban a rendőrök már súlyos szakmai hiányosságokról tettek tanúbizonyságot, amikor nem intézkedtek a mintavétel iránt.

A rendőrség előadása a történések menetét illetően összhangban van a panaszos nyilatkozatával. Az iratok megerősítik, hogy az első intézkedés során a rendőrök a panaszoson bántalmazás jeleit látták, majd hallották, amint a testvére a bejárati kapuból visszafordulva azzal fenyegette meg, hogy vissza fog menni, amikor a panaszos alszik, és bántalmazni fogja. A rendőrök a történetekkel összefüggésben arról tájékoztatták a panaszost, hogy testi sértés és zaklatás miatt magánindítványt terjeszthet elő, illetve feljelentést tehet. A második alkalommal eljáró rendőrök jelentést tettek az ügyeletnek arról, hogy a panaszos milyen tárgyakat talált a testvére holmija között, amelyre válaszul azt a tájékoztatást kapták, hogy a helyszínre bűnügyi technikus fog érkezni. Amikor a panaszos testvére a lakáshoz visszaérkezett, viselkedése zavartnak tűnt, de a rendőrök szerint csupán ittasságra utalt. A rendőrök kérdésére úgy nyilatkozott, hogy kábítószerrel nem fogyasztott, és hajlandó lett volna vizeletmintát is adni, azonban sem rendőrségre, sem egészségügyi intézménybe nem akart bemenni. Az irat utal rá, hogy az intézkedés közben a két testvér között folyamatos volt a szóváltás, a provokáció. A testvér szóban meg is fenyegette a panaszost, ezért a rendőrök nem engedték a panaszos közelébe. Az intézkedés végeztével a rendőrök felszólították a panaszos testvérét, hogy távozzon, aki ennek eleget is tett.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szerint „a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak”. Az Rtv. előírásait a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3. §-ának (1) bekezdésében az alábbiakkal egészíti ki: „bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyen hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli”. A fentiekén túl a Testület utal a rendőrt terhelő segítségnyújtási kötelezettségekre is. Az Rtv. 24. § (1) bekezdése szerint ugyanis a rendőr köteles feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A hivatkozott rendelkezések egyértelműen rögzítik, hogy a rendőr köteles intézkedést kezdeményezni, ha jogellenes cselekményt, így például bűncselekményt vagy szabálysértést megvalósító magatartást észlel, vagy ilyenről tájékoztatják, és meg kell tennie mindent azért, hogy az adott körülmények között a cselekmény sértettjének érdekeit a legteljesebb mértékben érvényre juttassa.

Jelen esetben tehát a Testületnek egyrészt vizsgálnia kellett azt, hogy a panaszos előadása, illetve a rendőrség tudomására jutott további információk alapján fennállt-e valamely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség intézkedési kötelezettségét megalapozta, továbbá azt is, hogy az intézkedő rendőr megtett-e mindent, amire az eljárására irányadó normák felhatalmazták és kötelezték annak érdekében, hogy a panaszos sérelmeit orvosolja.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a

Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

Ugyanezt a megközelítést alkalmazza a Testület akkor is, amikor – mint jelen esetben is – a panasz tárgya, hogy a rendőrség valamely bűncselekmény, vagy szabálysértés áldozatának nem adta meg a tőle elvárható segítséget. A Testület ilyen esetekben is azt vizsgálja (a jogsértő cselekmény megvalósulásának kérdésében való állásfoglalás nélkül), hogy a panaszos által sérelmezett bűncselekmény vagy szabálysértés minimális gyanúja fennállt-e, és ennek fényében értékeli a rendőrség tevékenységét.

2) A Testület megítélése szerint jelen esetben már az első intézkedés kapcsán tapasztalt körülmények alapján fennállt annak a gyanúja, hogy a panaszos testvére jogellenes cselekményt valósított meg, amely gyanú elérte azt a minimális szintet, amely a testvérrel szembeni rendőri intézkedés foganatosításához szükségesnek mutatkozott. Ebben a körben különös jelentőséget tulajdonított a Testület annak, hogy maguk a rendőrök is beszámoltak a panaszos látható sérüléseiről, zaklatott állapotáról és arról, hogy testvére őt a rendőrök jelenlétében életveszélyesen megfenyegette.

A hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról 2009. évi LXXII. törvény 5. § (2) bekezdése értelmében akivel szemben ideiglenes megelőző távoltartást, illetve megelőző távoltartást rendeltek el, a távoltartás hatálya alatt köteles magát távol tartani a bántalmazottól és a bántalmazott életvitelszerű tartózkodására szolgáló ingatlantól, valamint tartózkodni attól, hogy a bántalmazottal közvetlenül vagy közvetve érintkezésbe lépjen.

A 6. § (2) bekezdése értelmében a rendőrség **hivatalból** ideiglenes megelőző távoltartást rendelhet el a helyszíni intézkedése során észlelt, hozzátartozók közötti erőszakra vonatkozó tények alapján. A szakasz (3) bekezdése szerint a rendőrség az ideiglenes megelőző távoltartást akkor rendeli el – mégpedig 72 órára –, ha az eset összes körülményéből, így különösen a bántalmazó és a bántalmazott által előadott tényekből, a hozzátartozók közötti erőszak helyszínéből, a hozzátartozók közötti erőszakra utaló jelekből, a bántalmazó és a bántalmazott magatartásából és egymáshoz való viszonyából a hozzátartozók közötti erőszak elkövetésére megalapozottan lehet következtetni.

A Testület megítélése szerint – különös tekintettel arra, hogy a panaszos testvére még a rendőrök jelenlétében is megfenyegette a panaszost – kétségtelenül fennálltak az ideiglenes megelőző távoltartás hivatalbóli elrendelésének feltételei. Szemben azzal, amit a panaszos is állított és amely álláspontot az ügyben eljáró rendőrök is elfogadtak, a törvény az ideiglenes megelőző távoltartást nem csak abban az esetben teszi lehetővé, ha a bántalmazó a bántalmazottal azonos lakcímre van bejelentve (valójában éppen fordítva: ilyen esetben az intézkedés elrendelésének lehetősége valamivel szűkebb). Ezért nem volt olyan körülmény, amely a távoltartás elrendelésének akadályát jelentette volna.

Amennyiben a távoltartást a rendőrség elrendeli, úgy megfelelő védelmet nyújthatott volna a panaszosnak a testvérének visszatérése ellen is, hiszen a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 139/B. § (1) bekezdése szerint aki a külön törvényben meghatározott ideiglenes megelőző távoltartó határozatban vagy a megelőző távoltartó határozatban meghatározott szabályokat megszegi, elzárással vagy százötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

Amennyiben tehát a panaszos öccse nem tartotta volna be a távoltartás szabályait, úgy vele szemben a rendőrség hatékonyan fel tudott volna lépni – őt az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja alapján előállíthatta volna, vagy az Szabs. tv. 77. § (1) bekezdése alapján szabálysértési őrizetbe vehette volna.

Ennek elmulasztása a panaszos személyi biztonságához való jogának biztosítására irányuló pozitív állami-hatósági kötelezettség megsértését, s mint ilyen a panaszos személyi biztonságához való jogának sérelmét eredményezte.

3) A panaszos a második rendőri intézkedéssel kapcsolatban elsődlegesen azt sérelmezte, hogy a helyszínre érkező rendőrök az öccsét nem állították elő mintavétel céljából, noha a panaszos azt feltételezte, hogy öccse kábítószer hatása alatt áll.

A panaszos a rendőrségnek elmondta, hogy testvére távozását követően annak ruhái között, egy kardigán zsebében a fia olyan tárgyakat talált (cigarettapapírok, valamint egy fém cigaretta dobozban kisméretű nylon tasakok), amelyek feltételezése szerint kábítószer-fogyasztással hozhatók összefüggésbe. Biztos volt abban, hogy a testvére a sérelmezett eseményeket megelőzően kábítószer fogyasztott, és a rendőri intézkedések idején kábítószer hatása alatt állt. Ezért elégedetlenségét fejezte ki a rendőröknek amiatt, hogy testvére előállítását mintavételre nem tartották indokoltnak. A panaszos attól tartott, hogy ha a mintavételre nem kerül sor, nem lehet majd bizonyítani azt, hogy a testvére fogyasztott kábítószer, és nem a panaszos fia, ahogyan azt a testvér állította. A panaszos hozzáteszi, hogy ő maga hajlandó lett volna fiával együtt önként alávetni magát a mintavételnek ártatlanságuk bizonyítása érdekében.

A rendőri jelentések arról számolnak be, hogy a panaszos testvérének az első intézkedés idején alkoholszaga volt, de a magatartása nem utalt arra, hogy kábítószer befolyása alatt állna, a rendőrökkel érhetően kommunikált. A második intézkedés közben a panaszos testvére láthatóan erősen ittas állapotban érkezett a helyszínre. A jelentés rögzíti, hogy a testvér szemmel láthatóan és leheletének szaga alapján is erősen ittas volt. Viselkedése zavartnak tűnt, de csupán ittasságra utalt. A rendőrök kérdésére úgy nyilatkozott, hogy kábítószer nem fogyasztott, és hajlandó lett volna vizeletmintát is adni, azonban sem rendőrségre, sem egészségügyi intézménybe nem akart bemenni. Elmondása szerint a tárgyak az ő tulajdonát képezik, de hozzátette, hogy azokban nem volt kábítószer.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontja értelmében a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, akitől bűncselekmény gyanúja vagy szabálysértés, valamint közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés bizonyítása érdekében vizeletvétel vagy véralkohol-vizsgálat céljából vérvétel, valamint műtétnek nem minősülő módon egyéb mintavétel szükséges. Az Rtv. ezen rendelkezése nem kötelező előállítási okot tartalmaz, hanem a rendőr diszkrecionális jogkörébe utalja annak eldöntését, hogy az előállításra ebből a célból szükség van-e.

A fentiekre figyelemmel a Testületnek vizsgálnia kellett, hogy az adott körülmények között a rendőrök mulasztást valósítottak-e meg akkor, amikor a panaszos testvérének az előállításától eltekintettek.

A Testület a kérdés megítélésében különös jelentőséget tulajdonított annak, hogy a rendőrök mindkét intézkedés kapcsán egyértelműen arról számoltak be, hogy a panaszos testvére bódult állapotban volt, arról azonban, hogy mi alapján tudták be a viselkedését egyértelműen ittasságnak, nem tettek említést. Fontos körülményként értékelte a Testület azt is, hogy a panaszos testvére elismerte, hogy a tárgyak, amelyek között a kábítószeranyagot a panaszos fia megtalálta, az ő tulajdonát képezik, és azt is, hogy a panaszos testvére ugyan hajlandó lett volna vizeletmintát adni, de annak érdekében sem rendőrségre, sem egészségügyi intézménybe nem akart bemenni. Ezzel szemben a panaszos úgy nyilatkozott, hogy ártatlanságuk bizonyítása érdekében fiával együtt önként alávetik magukat a mintavételnek.

A Testület a mintavétel szükségtelenségének alátámasztására nem tudta elfogadni a rendőrök azon nyilatkozatait, hogy a panaszos viselkedése csupán ittasságra utalt, hiszen az alkohol- és a kábítószer-fogyasztás tüneteit kellő szakértelem hiányában rendkívül nehéz megkülönböztetni. Úgy ítélte ezért meg, hogy a panaszos testvérenek viselkedése és az egyéb körülmények – a tárgyai közt kábítószeranyag feltalálása – miatt fennállt a jogellenes magatartás elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely az előállítás végrehajtásához kellő jogalapot teremtett. Ez azonban önmagában nem alapozná meg a Testület azon következtetését, hogy az előállítás mellőzéséről való döntés a panaszos alapjogát sértette, hiszen senkinek nincsen olyan alapvető joga, amelyre hivatkozva egy őt a személyében nem veszélyeztető bűncselekménnyel gyanúsítható személy előállítását követelhetné.

Az összefüggést a panaszos személye és az egyébként – a visszaélés kábítószerrel büntetnének jellege és védett jogi tárgya miatt – az állam konkrét személy védelméhez nem kapcsolható büntető-igényének körébe tartozó rendőri intézkedés között két elem teremtette meg. Egyrészt a panaszos testvérenek a panaszos személyét fenyegető magatartása, másrészt pedig az, hogy a kérdéses anyagot a panaszos lakásában találták meg, ráadásul arra nézve is van adat, hogy a panaszos testvére azt állította: az anyag a panaszos fiáé.

Erre tekintettel a Testület úgy ítélte meg, hogy a panaszos testvére előállításának elmaradása a panaszos oldalán alapjogsértést, tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának megsértését eredményezte.

IV.

A fentiek alapján a Testület az intézkedő rendőrök fellépése kapcsán tapasztalt mulasztás – az ideiglenes megelőző távoltartás elrendelésének elmaradása – miatt indokoltnak látta megállapítani a panaszos személyi biztonsághoz való jogának biztosítására irányuló pozitív állami-hatósági kötelezettség megsértését, egyúttal a panaszos személyi biztonsághoz való jogának sérelmét. Arra a következtetésre jutott továbbá, hogy a panaszos oldalán jogsértést eredményezett, hogy a testvérét a rendőrség nem állította elő mintavétel céljából, ezért indokoltnak tartotta megállapítani a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának megsértését.

A konkrét esetben megvalósult jogsérelem a Testület megítélése szerint elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak, ezért a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2011. november 30.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
előadó testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESZTÜLET